

Tingvoll kommune

Planprogram

Kommuneplanens arealdel 2025-2037

Revisjon 003, 06.05.2025

Revisjon	Dato	Revisjonen gjelder
001	29.01.2025	Oppretting av dokument til 1. gangs behandling i kommunestyret 12.02.2025. Opprettet dokument legges ut til høring og offentlig ettersyn jfr. Plan- og bygningslovens §§ 4-1 og 11-13 i perioden 17.02.2025 – 04.04.2025.
002	13.02.2025	Oppdateringer og endringer gjort i kommunestyre 12.02.2025.
003	06.05.2025	Oppretting av dokument til 2. gangs behandling, fastsetting av planprogram, i kommunestyret 28.05.2025

Politisk behandling

Utvalg	Vedtak
Formannskapet, sak 17/25	13.05.2025
Kommunestyret, sak 29/25	18.06.2025

Forord

Dette dokumentet er et planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel. Et planprogram beskriver innhold, framdrift og aktiviteter i planprosessen, og skal på den måten bidra til en forutsigbar prosess for innbyggere og aktører med interesser i planarbeidet. Utarbeidelsen av planprogrammet har hjemmel i plan- og bygningsloven § 11-13.

Innhold

Bakgrunn og formål	4
Rammer for planarbeidet	5
<i>Kommuneplanen</i>	5
<i>Andre kommunale planer/temaplaner</i>	6
<i>Regionale og nasjonale føringer</i>	7
Innhold i planarbeidet	8
<i>Bestemmelser til planen</i>	8
<i>Arealer for bebyggelse og anlegg</i>	8
Tettsted og senterstruktur	8
Boliger	8
Fritidsbebyggelse	9
Næring	9
Andre typer bebyggelse og anlegg	9
<i>Samferdsel og infrastruktur</i>	9
Infrastruktur	9
<i>Grønnstruktur</i>	9
Turveger	9
<i>LNFR-områder (landbruks-, natur-, friluftslivs og reindrifts)</i>	9
<i>Sjø og vassdrag med tilhørende strandsone</i>	10
<i>Klima</i>	11
<i>Klimatilpasning</i>	11
<i>Planvask</i>	11
Konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse	12
Organisering og planprosess	16
Organisering	16
Medvirkning	16
Aktiviteter og fremdrift	16

Bakgrunn og formål

Tingvoll kommunestyre vedtok den 30.04.2020 " Planstrategi 2020 - 2023 og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel". Gjennom vedtaket av planstrategi ble det bestemt at kommuneplanens arealdel, vedtatt 25.06.2015, skal revideres med oppstart i 2021. Ny kommuneplanens samfunnsdel, Økokommuneplan 2024-2036, ble vedtatt av kommunestyret 30.10.2024.

Kommunedelplan for sjøområdene i kommunen (*Interkommunal kommunedelplan for sjøområdene på Nordmøre*), vedtatt 14.06.2018, ligger i hovedsak fast. For å få ett samordnet planverk skal plan for sjøområdene innpasses i kommuneplankart og bestemmelser, mens planbeskrivelsen til sjøområdeplanen følger kommuneplanen som et vedlegg.

Første trinn i arbeidet med revisjon av arealdelen er å utarbeide Planprogram, jfr. plan- og bygningslovens §§ 4-1 og 11-13. Formålet med planprogram er å sikre en forutsigbar og effektiv planprosess som legger til rette for god medvirkning fra myndigheter, innbyggere og andre interesserte. Planprogrammet beskriver:

- Formål med planarbeidet
- De viktigste problemstillingene som kommunen ønsker å drøfte i planarbeidet
- Behov for utredninger i planprosessene som skal gi grunnlag for vedtak
- Planprosess og medvirkningsopplegg
- Organisering av planarbeidet

Kommunestyret sender forslag til planprogram på høring før det vedtas. Kommuneplanens arealdel skal utarbeides i samsvar med planprogrammet som vedtas.

Formål med revisjonen er å legge til rette for en god utvikling og vekst i Tingvoll og muligheten til å leve et godt liv i en attraktiv kommune, jf. mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel «Økokommuneplanen». I tillegg til å gå gjennom areal som er avsatt til utbygging og se om disse er realistiske i dag med tanke på naturmangfold, naturfare, klimahensyn m.m.

Arealdelen må i tillegg bygge opp under verdiskaping, næringsutvikling, klima og energi som kritiske suksessfaktorer. Det betyr at det er viktig å legge til rette for utvikling av både Tingvoll sentrum og grendene gjennom attraktive og mangfoldige bolig- og fritidsboligområder, arbeidsplasser og et bærekraftig næringsliv. Riktig lokalisering av ulike funksjoner er viktig for kunne oppnå god folkehelse og gode kommunale tjenester.

Rammer for planarbeidet

Kommuneplanen

Gjeldende overordnede planer som er styrende for arealbruken i kommunen i dag:

- [Kommuneplanens arealdel 2014-2026 \(plankart\)](#)
- [Interkommunal kommunedelplan for sjøområdene på Nordmøre \(plankart\)](#)
- [Økokommuneplan – kommuneplanens samfunnsdel 2024 – 2036 \(vedtatt 30.10.2024\)](#)
- [Kommunedelplan for naturmangfold \(vedtatt 07.09.2023\)](#)

Økokommuneplanen (kommuneplanens samfunnsdel) gir overordnede føringer for arealdelen. I kapittelet «Arealstrategi» har kommunestyret vedtatt styrende prinsipper og føringer for arbeidet med arealdelen. Tingvoll kommune sin utvikling skal være basert på Økokommuneerklæringen og FN sine bærekraftsmål. Økokommunens prinsipper skal være bærende for videre utvikling av kommunen også når det gjelder framtidig bruk av kommunens arealressurser.

[Arealstrategien](#) drøfter behovet for og lokaliseringen av ny arealbruk. Senterstrukturen drøftes på et overordnet nivå.

Strategier for å nå målene:

- **Befolkningsvekst og boligbehov**
Kommunen skal tilrettelegge for langsiktig stabilt folketall ved å tilby et variert boligtilbud, prioritere fortetting og miljøvennlig utvikling, samt begrense deling av landbrukseiendom.
- **Næringsutvikling og arealbruk**
Næringsetableringer skal lokaliseres strategisk nær infrastruktur, Einsetområdet skal styrkes som et delsentrum for vekst innen industri, handel og service knyttet til aksene etter E39, og eksisterende arealer utnyttes før nye vurderes.
- **Fortetting**
Fortetting i sentrumsområder skal prioriteres med fokus på arealeffektivitet, estetikk og gode fellesområder. Kommunen vil ha en restriktiv holdning til omgjøring av boliger til fritidsboliger i sentrumsområdet.
- **Spredt boligbygging**
Vi skal tillate planmessig spredt bosetting for at bygdene utvikles til gode steder å bo. Spredt boligbygging kan tillates der det ligger til rette for det, for eksempel for å opprettholde bosetting og sosial bærekraft i de mindre grendene.
- **Landbruk og skogbruk**
Vi skal ikke bygge ned eller omdisponere dyrkajord eller god dyrkbar jord eller myr, med mindre det gjelder utvikling av landbrukseiendommer og nødvendige offentlige interesser. Holdningen til omdisponering av høyproduktiv skogsmark til utbyggingsformål skal være strengere enn tidligere i arealsaker.
- **Naturmangfold**
Kommunen skal bevare verdifulle naturområder, sikre biologisk mangfold og karbonlagring, samt beskytte viltområder og trekkruer.
- **Kulturlandskap og kulturminner**
Kulturlandskap og kulturminner skal beskyttes gjennom bruk som ivaretar kulturhistoriske verdier. Utbygging som truer kulturminner og kulturlandskap skal unngås.

- **Samfunnssikkerhet**
Helhetlige beredskapsplaner og klimatilpassede løsninger skal sikre infrastruktur og samfunn mot naturfarer og kriser.
- **Friluftsliv**
Kommunen skal fremme folkehelsen ved å tilrettelegge for friluftsliv og tilgang til viktige naturområder.
- **Arealnøytralitet og planvask**
Kommunen bør etterstrebe null netto økning i nedbygde områder og gjennomgå arealplaner jevnlig for å sikre at arealer som ikke lenger er relevante fjernes fra planen.
- **Universell utforming**
Prinsipper om universell utforming skal ivaretas i all planlegging, bygging og rehabilitering.

Andre kommunale planer/temaplaner

Kommunal planstrategi ble vedtatt 12.02.2024. Det faglige underlaget med analyse og strategier ble utarbeidet i samarbeid mellom nordmørskommunene, og i dialog med regionale myndigheter.

Plannavn	Vedtatt	Merknad
<u>Kommuneplanens samfunnsdel</u>	2024	
<u>Reglement for delegering</u>	2024	Oppdatert 2024
<u>Arkivplan</u>	2021	
<u>Eierskapsmelding</u>	2023	
<u>Økonomireglement</u>	2024	
<u>Finansreglement</u>	2024	
<u>Strategisk kompetanseplan</u>	2024	
Plan for kriseledelsen / Helhetlig Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS)	2024	
Oppvekstplan	-	Planlagt 2025
<u>Helse- og omsorgsplan «Leve hele livet»</u>	2017	Planlagt 2025
Boligsosial handlingsplan		Ikke kapasitet, prioriterer habiliteringsboliger
Ruspolitisk plan, forebygge, tidlig innsats		Inn i andre (plan)prosesser, jf. «Leve hele livet»
Alkoholpolitisk handlingsplan (§1-7d)	2020	Ikke revidert. Ikke kapasitet.
Smittevernplan	2021	
Temaplan for kultur		Er oppstartet, planlagt ferdig 2025
Kulturmiljø- og kulturminneplan		Er oppstartet, planlagt ferdig 2025
Idrett og fysisk aktivitet	2024	
Strategisk bibliotekplan	2017	Tas inn i kulturplanen 2025
<u>Kommuneplanens arealdel (og) Sjøområdeplanen</u>	2015 2018	Planlagt oppstart i 2024
<u>Kommunedelplan for naturmangfold</u>	2023	
<u>Kommunale veger</u>	2019	Skal revideres 2026
Hovedplan for vannmiljø		Planlagt 2024-2025
<u>Trafikksikkerhetsplan</u>	2018	Planlagt 2024-2025
Landbruksplan	2021	Er oppstartet, planlagt ferdig 2025

Forvaltning hjortevilt	2024	
<u>Lønnspolitisk plan</u>	2018	Revideres 2025
Tverrfaglig plan for forebygging av omsorgssvikt og adferdsvansker	2023	

Særlig relevant for arbeidet med ny arealdel er planer med konsekvenser for arealbruk, som planer innen jord- og skogbruk, vilt og friluftsliv, teknisk infrastruktur og kommunedelplan for naturmangfold. Oppdatert Helhetlig ROS skal innarbeides i arealplanen.

I forbindelse med rullering av arealplan er det et gunstig tidspunkt for å lage en jordvernstrategi.

Andre føringer er "Ungdommens miljøkrav" vedtatt i kommunestyret 30. oktober 2024, og kommunens [Retningslinjer for saksbehandling - bruksendringer, vedtatt i KS 10.09.2015.](#)

Regionale og nasjonale føringer

Både regionale og nasjonale myndigheter har mål for arealplanleggingen. Målene er nedfelt gjennom lover og retningslinjer, og er ytterligere konkretisert gjennom egne planer og veiledere.

[Nasjonale føringer](#)

[FNs bærekraftsmål](#)

[Regionale planer og føringer](#)

1. Illustrasjon generert av KI.

Innhold i planarbeidet

Bestemmelser til planen

Med bakgrunn i erfaringer fra gjeldende plan, er det behov for en gjennomgang av planbestemmelsene i denne revisjonen. Det bør vurderes behov for å revidere Rådgivende byggeskikksbestemmelser for fritidsboliger og ta disse inn i planen (videreført fra kommuneplanen fra 2007). Det samme gjelder retningslinjene for søknader om bruksendringer fra bolig til fritidsbolig og motsatt (vedtatt 2015). Det må også vurderes om det skal lages byggeskikksbestemmelser også for bolig, dette er særlig viktig i sentrum.

Arealer for bebyggelse og anlegg

Tettsted og senterstruktur

Tingvollvågen er kommunesenter og skal fortsatt være det. Einset og Meisingset er i gjeldende arealplan identifisert som områder for næringsutvikling. Kommunesenteret har kommunale tjenester, kommuneadministrasjon, barnehage, barne- og ungdomsskole, videregående skole, lege, helseinstitusjoner, næringsliv, forretninger og servicetilbud.

I ytre del av kommunen har det over tid vært en utvikling av nærings- og servicevirksomhet på Aspøya. Forventet økende trafikk på E39 kan gjøre det hensiktsmessig å definere Einsetområdet som et delsentrum der det kan tilrettelegging for noe mer detaljhandel som kan bidra til å styrke området. Etableringer som kan være direkte konkurrerende med kommunesenteret bør ikke prioriteres, men virksomheter knyttet til aksene E39 har gjerne alternativene sine i andre kommuner, mer enn i Tingvollvågen. Områdene på Aspøya og Øydegard er også de som ligger nærmest Kristiansund, Molde og nytt sykehus, og kan være attraktive bosteder for mange.

Et godt utbygd handelstilbud er positivt for å øke attraktiviteten for boligetablerere. Utviklingen på Einsetområdet er med på å gi en fragmentert senterstruktur i og med at barnehage, skole og idrettsanlegg ligger på Beiteråsen ca. 5 km unna. Omsorgsboligene i Straumsnes er imidlertid lokalisert på Einset i nærhet til butikk og kafe. Utviklingen på Einset bør ikke stanses på grunn av strukturelle forhold en vanskelig kan gjøre noe med i dag. Det må arbeides videre med å få en god gang- og sykkelvegforbindelse langs E39 mellom de to områdene og videre til Kanestraum.

Boliger

I Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet legges det opp til at utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte og attraktive byer og tettsteder.

I distriktsområder med lite utbygging, få innbyggere og/eller nedgang i folketallet skal retningslinjene spesielt støtte utviklingen av livskraftige lokalsamfunn. I spredtbygde områder utenfor tettsteder kan kommuneplanens arealdel, innenfor reglene i kapittel 3 (i de statlige planretningslinjene), åpne for spredt boligbygging i områder som er avsatt til landbruk, natur, friluftsliv og reindrift (LNFR).

Gjeldende kommuneplan sikrer tilstrekkelig med arealer til boligbebyggelse i både sentrum og kretsene, men det bør gjøres en vurdering av attraktiviteten og egnetheten av boligområdene og eventuelt vurdere endrede eller nye boligområder. Boligområdene skal være attraktive og trygge, og ha områder hvor innbyggerne kan møte hverandre.

Befolkningsframskrivninger fram til 2050 viser at vi vil bli flere eldre, og det må vurderes om det er tilstrekkelig med areal som ivaretar botilbudet til denne gruppen.

Tilgang til boliger for ungdom tas inn som tema.

Fritidsbebyggelse

Behovet for areal til ny fritidsbebyggelse skal vurderes. Vedlagt ligger et førsteutkast av arealregnskap, som viser en oversikt over tilgjengelig areal for fritidsbebyggelse med utgangspunkt i gjeldende reguleringsplaner og kommuneplan.

Fritidsinnbyggerne er viktig for næringslivet og servicetilbudet i kommunen. Det er også viktig å kunne tilby forskjellige typer tomter og områder med ulike kvaliteter og beliggenhet. Nærhet til sjø, natur- og kulturlandskapet, samt muligheter til friluftsliv er viktig.

Det er behov for å ha en gjennomgang av utbyggingsområdene for fritidsbebyggelse, både med tanke på videreutvikling og for å vurdere den samla belastningen på områdene. I tillegg vil det bli vurdert om det fortsatt er grunnlag for å videreføre arealer til fritidsformål med bakgrunn i gamle, mer eller mindre ubebygde reguleringsplanen. Forholdet mellom utbyggingsområder og landbruksinteressenes behov for dyrka mark og beite, skal vurderes.

Næring

Det vil bli gjort en vurdering av de eksisterende regulerte næringsområdene på Saghøgda i Tingvollvågen, på Einset på Aspøya og på Meisingset om de har tilstrekkelig areal, se vedlagt førsteutkast av arealregnskap. Det har i lengre tid vært etterlyst godkjent steinbrudd i Straumsnes og det bør søkes å finne egnet område i innspillfasen.

Andre typer bebyggelse og anlegg

Områdene avsatt til hotellturisme på Langøya må vurderes tatt ut og tilbakeføres til LNF.

Det kan være behov for å utvide miljø-/gjenvinningsstasjonene i kommunen. Vurderinger omkring dette vil bli tatt inn i arbeidet med revideringen av arealdelen.

Arealregnskap

Det skal utarbeides et arealregnskap som grunnlag for vurderinger av behov for de ulike utbyggingsformålene. Vedlagt ligger førsteutkast for arealregnskap.

Samferdsel og infrastruktur

Infrastruktur

Infrastrukturen i kommunen ligger i hovedsak fast. Framtidig trasé for E39 Øygarden til Liabø er vedtatt i tidligere kommunedelplan og videreføres i ny arealdel.

Det må arbeides videre med tilrettelegging for gående og syklende i sentrum og på trafikkfarlige vegstrekninger.

Lokalisering av parkeringsmuligheter i tilknytning til busstopp/kollektivknutepunkt skal utredes.

Grønnstruktur

Turveger

Turveger og tilhørende parkeringsløsninger bør drøftes og vises i kommuneplanen. For attraktive utfartsområder er det viktig å sikre god tilkomst og parkeringsmulighet.

LNFR-områder (landbruks-, natur-, friluftslivs og reindrifts)

De eksisterende LNFR-områdene i planen videreføres i hovedsak. I områder som er registrert som kjerneområder for jordbruk, skal omdisponering av areal unngås, med mindre det foreligger svært tungtveiende grunner. Det bør vurderes om det er jordbruksområder utenom kjerneområdene som

bør skjermes. Beitemark og kulturmark bør bevares både av hensyn til karbonlagring og naturmangfold. Skogsmark med høy produksjonsevne gir et viktig bidrag til klimaregnskapet, og omdisponering skal bare tillates når særskilte hensyn gjør det nødvendig. Det samme gjelder for karbonrike arealer som myr, tidevannssumper, våtmark og skog. Disse områdene skal bevares for å sikre deres evne til å lagre og ta opp karbon. Før omdisponering vurderes, skal alternative løsninger undersøkes og konsekvenser utredes, i tråd med Statlige planretningslinjer for klima og energi.

Viktige naturtyper, kulturlandskapsområder, viltområder og friluftslivsområder som er kartlagt skal avsettes med hensynssoner i plankartet.

Kommunen kan vurdere om flere områder enn i Aspa kan avsettes til spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse i kommuneplanens arealdel. Utgangspunktet er at LNFR-områder ikke er byggeområder, og at det kun skal tillates bebyggelse direkte knyttet til landbruk, natur og friluftsliv. Gjennom pbl § 11-7 nr. 5 bokstav b) er det åpnet for å tillate spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse i LNFR-områder, men det er en betingelse at bebyggelsens omfang, lokalisering og formål er nærmere angitt i planen. Der slike bestemmelser er benyttet, kan slike tiltak enten gjennomføres på grunnlag av søknad om tiltak, etter § 20-1 (enkeltsaksbehandling), eller på grunnlag av reguleringsplan. Erfaringer fra gjeldende kommuneplan viser at dette er et lite treffsikkert tiltak fordi søknader om spredt bosetting kommer tilfeldig og ikke er styrt av føringer i planen.

Viltkorridorer bør avsettes der nybygging eller nydyrking kan avskjære viktige trekkruiter for viltet.

Sjø og vassdrag med tilhørende strandsone

Sjø

Kommunens sjøområder er avsatt til bruk og vern og til kombinerte formål der det er tillatt med akvakultur. Kjente gyteplasser, korallrev er avsatt med hensynssone med bestemmelser. Oppdatert kjent kunnskap om naturverdier innarbeides i planen.

Strandsonen skal forvaltes til det beste for allmennhetens interesser, og bortsett fra naust skal det ikke bygges i strandsonen uten at det har vesentlige positive ringvirkninger for samfunnet. I tilknytning til naust kommer gjerne søknader om flytebrygger, og praksis med tillatelser til flytebrygger utenfor regulerte småbåthavner bør drøftes.

I samsvar med retningslinjene for differensiert strandsoneforvaltning skal videreføring av 50 m byggegrense mot sjø i byggeområder vurderes, eventuelt om annen byggegrense skal gjelde.

Vassdrag

Dagens byggegrense mot vassdrag på 20 m skal vurderes opp mot økt fare for flom i bekker og elver etter ekstremnedbør.

Tilfredsstillende drikkevannsforsyning er avgjørende for blant annet folkehelse og omdømme. Det er derfor viktig å beskytte drikkevannskildene, tekniske installasjoner og tilsigsområdene/nedbørsfeltene til drikkevannskildene. Arealene for drikkevannskildene er kartfestet, og bestemmelsene knyttet til hensynssonene for de lokale drikkevannskildene må gjennomgås.

Storvatnet med tilhørende nedbørsfelt, som drikkevannskilde for Kristiansund kommune, er sikret ved klausulering i skjønn for Nordmøre herredsrett avhjemlet 3. desember 1976, og sikres med avsatt hensynssone.

Klima

Klimaet står sentralt i arealplanlegging, og det er avgjørende å redusere klimagassutslipp gjennom smartere arealbruk. Myr er en effektiv karbonlagrer, og bevaring og rehabilitering av myr kan bidra til å bremse klimaendringene. Samtidig vil vi prioritere boligbygging i områder hvor det fra før er tilfredsstillende infrastruktur. Dette reduserer behovet for omregulering av uberørt natur, og fremmer et mer klimavennlig lokalsamfunn.

Klimatilpasning

Klimaet endrer seg, noe som både nå og i framtiden vil stille krav til kommunene. Dette må tas hensyn til med tanke på økt nedbørsmengder, ekstremvær, økt fare for jord- og flomskred, havnivåstigning med mer. Overvannshåndtering skal vurderes i alle nye reguleringsplaner og større byggeprosjekter. Det skal vurderes om fastsatt laveste tillatte kotehøyde for bygging i strandsonen langs sjø (kote 3) er tilstrekkelig.

Planvask

Planvask innebærer en gjennomgang av arealplaner for å sikre bærekraftig og effektiv arealbruk. Ifølge førsteutkast av realregnskap har vi mer enn nok areal avsatt til bolig og fritidsbolig. Det er viktig å skape et realistisk bilde av hvor mye areal vi trenger avsatt til forskjellige formål. Derfor er det viktig med en planvask der man tar ut uegnede arealer fra kommuneplanene og ser over gamle reguleringsplaner. Dette vil bidra til bedre arealutnyttelse og reduserer presset på natur og ressurser.

2. Illustrasjon av planarbeid. Bilde generert av KI

Konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse

Gjennom planprosessen vil det bli åpnet for innspill på ny og endret arealbruk fra grunneiere og rettighetshavere, lag og foreninger, osv. I henhold til loven skal en rekke forhold vurderes før et område eventuelt kan tas i bruk til utbyggingsformål. Tiltakets virkning på miljø og samfunn skal derfor vurderes før området kan innarbeides i arealdelen. Det er til slutt kommunestyrets helhetsvurdering som avgjør om et areal eventuelt skal omdisponeres.

For større tiltak må det påregnes at kommunen ber om nødvendig dokumentasjon, slik at kommunen kan vurdere og beskrive virkningene av forslaget før det kan åpnes for tiltaket. Det forutsettes at forslagsstiller/grunneier bekoster fremskaffelsen av den dokumentasjonen som kommunen ber om (jfr. forskrift om konsekvensutredninger).

Det er satt opp en oversikt over hvilke temaer som skal vurderes i en slik konsekvensutredning. Dersom annet ikke er beskrevet vil utredningen basere seg på informasjon fra allerede kjente kilder, undersøkelser og befaringer.

Tilgjengelige veiledere for konsekvensutredninger vil bli brukt. Blant annet veileder om konsekvensutredning for planer etter plan- og bygningsloven, veileder M-1941 konsekvensutredning av klima og miljø.

Vurderinga av risiko og sårbarhet (ROS) innarbeides i et felles utrednings- og analyseskjema, som bør inneholde følgende tema:

Tema	Vurdere	FNs bærekrafts mål
Klimagassutslipp	Medfører tiltaket klimagassutslipp som har vesentlig negativ virkning på kommunens klimabudsjett. Alternativ plassering kan vurderes som avbøtende tiltak.	
Landbruk	Innbefatter dyrka mark, dyrkbar mark, beite, kulturlandskap og produktivt skogareal. Ved omdisponering av jord- og skogressurser skal følgende utredes: • Arealomfang • Jordens og skogens produksjonsevne (bonitet) • Dyrkbarhet • Driftsmessige konsekvenser for jord- og skogbruket Utredninger skjer med utgangspunkt i AR5 (nasjonalt arealressurskart) og temakart for kjerneområder for landbruk. Temakartet for kjerneområder for landbruk skal revideres som del av planprosessen.	
Naturmangfold	I hvilken grad tiltaket påvirker nasjonalt og regionalt viktige arter og naturtyper, vilt og inngrepsfrie områder. § 7. (prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12) Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.	

Tema	Vurdere	FNs bærekrafts mål
	Utreddinger skjer med utgangspunkt i opplysninger i Naturbasen og i Artsdatabanken, samt at lokal kunnskap skal vektlegges. Det kan gis bestemmelser til planen om nærmere kartlegging av naturmangfoldet ved utarbeidelse av reguleringsplan eller ved behandling av dispensasjoner fra plan.	
Sjø og vassdrag	Nasjonale mål om vann og helse legges til grunn for bestemmelsene til drikkevannskildene. For framtidige byggeformål skal konsekvensene av tiltaket på vannmiljø vurderes mot miljømålene i regional vannforvaltningsplan, samt vilkårene i vannforskriften §12. Akvakulturlokaliteter vurderes i forhold til aktiviteter på land, og motsatt.	 6 RENT VANN OG GODE SANITÆRFORHOLD
Strandsone	I hvilken grad påvirker tiltaket allmennhetens interesser i strandsonen. Annen byggegrense enn 100 m skal vurderes i byggeområdene, gjelder både i sjø og i vassdrag.	 3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET
Kulturminner og kulturmiljø	I hvilken grad tiltaket påvirker kulturminner og kulturmiljø. Vurderingene blir basert på opplysninger i databasen Askeladden, Regional delplan for kulturminner av regional og nasjonal verdi og på kommunens kulturminneplan (under arbeid). Potensialet for funn av nye automatisk fredede kulturminner skal vurderes. Konsekvensene av kommuneplanen og en eventuell utbygging over/i nærheten av kulturminner og kulturmiljø må avklares. Avbøtende tiltak må drøftes dersom utbygging som kan være i konflikt med kulturminnene blir foreslått.	 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN
Landskap	Nær og fjernvirkninger av tiltak, og konsekvenser av lokalisering for tilgrensende arealer.	 15 LIVET PÅ LAND
Mineralressurser	I hvilken grad tiltaket påvirker mineralforekomster av nasjonal og regional betydning. NGU sine databaser over mineralforekomster og DMFs kartlag legges til grunn.	 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON

Tema	Vurdere	FNs bærekraftsmål
Barn og unges oppvekstvilkår	Hvordan tiltaket vil påvirke hensynet til barn og unge. Deres tilgang til lekeområder og trafiksikkerheten for denne gruppen hvis tiltaket blir gjennomført. Ungdommens miljøkrav vurderes.	
Friluftsliv	Hvordan tiltaket vil påvirke kartlagte friluftsområder, samt stier og løyper. Muligheter for kombinerte tiltak som imøtekommer differensierte aktivitetsønsker i samme område, bør vurderes som mulig utviklingsressurs. Viktige turløyper vurderes avmerket i plankartet.	
Folkehelse	I hvilken grad tiltaket ivaretar muligheter for friluftsliv og rekreasjon i nærområdet, direkte fra bolig og fritidsbebyggelse. I hvilken grad tiltakene påvirker kommunens rus og kriminalitetsforebyggende tiltak. I hvilken grad utbyggingen påvirker muligheten folk har til å gå til og fra skole og jobb. I hvilken grad tiltaket medfører støy, støv og annen forurensning. I hvilken grad trafiksikkerheten er ivaretatt. I hvilken grad tiltaket ivaretar universell utforming i offentlige rom.	
Infrastruktur	Hvordan nye tiltak utnytter og påvirker eksisterende infrastruktur og eventuelt behov for ny infrastruktur. Behovet for adkomst til byggeområder skal utredes. Herunder skal trafiksikkerhet utredes, også i den grad tiltaket påvirker trafikksystemet ut over planområdet. Hensynet til trygg skoleveg og sikker tilknytning til hovedvegnettet vektlegges særskilt. Risiko- og sårbarhetsanalysen skal også drøfte situasjoner som kan oppstå ved krig og andre kriser og hvordan en kan sikre nødvendig infrastruktur, inkludert energiforsyning.	
Mulighet for et godt liv i en attraktiv fjordkommune	Opprettholdelse eller økning av folketall er en forutsetning for å kunne tilby gode kommunale tjenester. Bolyst og positive virkninger for Tingvollsamfunnet skal vurderes og vektlegges i utbyggingssaker.	

Tema	Vurdere	FNs bærekrafts mål
Økokommune-vurdering	Er tiltaket i samsvar med grunnprinsippene i økokommune-erklæringen. 1. Økologiske mål inn i kommuneplanleggingen. 2. I den kommunale saksbehandlingen skal eventuelle miljøkonsekvenser utredes. 3. Mobilisere befolkningen til å bruke lokale kunnskaper og naturressurser for å skape en bærekraftig utvikling. 4. Vern og bruk av det lokale natur- og kulturgrunnlaget. 5. Gi lokale bidrag til løsninger av globale miljøproblemer.	
Risiko- og sårbarhet	Analyse av naturrisiko og virksomhetsbasert risiko. Analysen skal også omfatte byggeområder i gjeldende plan. • Ras og skred. • Klimarelaterte hendelser (Flom, Stormflo, Vind). • NVE sine databaser for fare og aktsomhet legges til grunn.	

Organisering og planprosess

Organisering

Regelverket for planlegging etter Plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredning, sikrer medvirkning og en åpen planprosess. Gjennom høring og offentlig ettersyn av planprogrammet gis alle mulighet til å påvirke hvilke problemstillinger som skal utredes i planarbeidet. I tillegg kommer vanlige høringer og offentlig ettersyn av planforslaget når det foreligger. Planoppstart og utlegging av planprogrammet til høring og offentlig ettersyn kunngjøres med annonse i Tidens krav og i Aura Avis. I tillegg vil kommunen informere på sin nettside: www.tingvoll.kommune.no

Planprosessen blir gjennomført i henhold til plan- og bygningsloven kapittel 11.

- Kommunestyret er kommunens øverste planmyndighet og vedtar oppstart av planarbeidet, fastsetter planprogram og vedtar planen.
- Formannskapet er styringsgruppe for planarbeidet og innstiller til kommunestyret.
- Det opprettes en referansegruppe som gir faglige innspill til tema klima og naturmangfold.
- Kommunedirektøren etablerer en flerfaglig arbeidsgruppe som skal utarbeide beslutningsgrunnlag og planforslag. Arbeidsgruppen består av følgende deltakere:
 - Valentyna Golovina, Lars Erling Koksvik, Julie Harboe Brønnum, Åse Bjerke, Sondre Rokstad Grimsmo, Synnøve Stokke Fidje, Jorid Kamsvåg og May Kristin Vassli.
 - Avdeling for Næring, plan og teknisk skal være sekretariat og utarbeide plandokumenter (planbeskrivelse med KU og ROS, planbestemmelser og plankart).

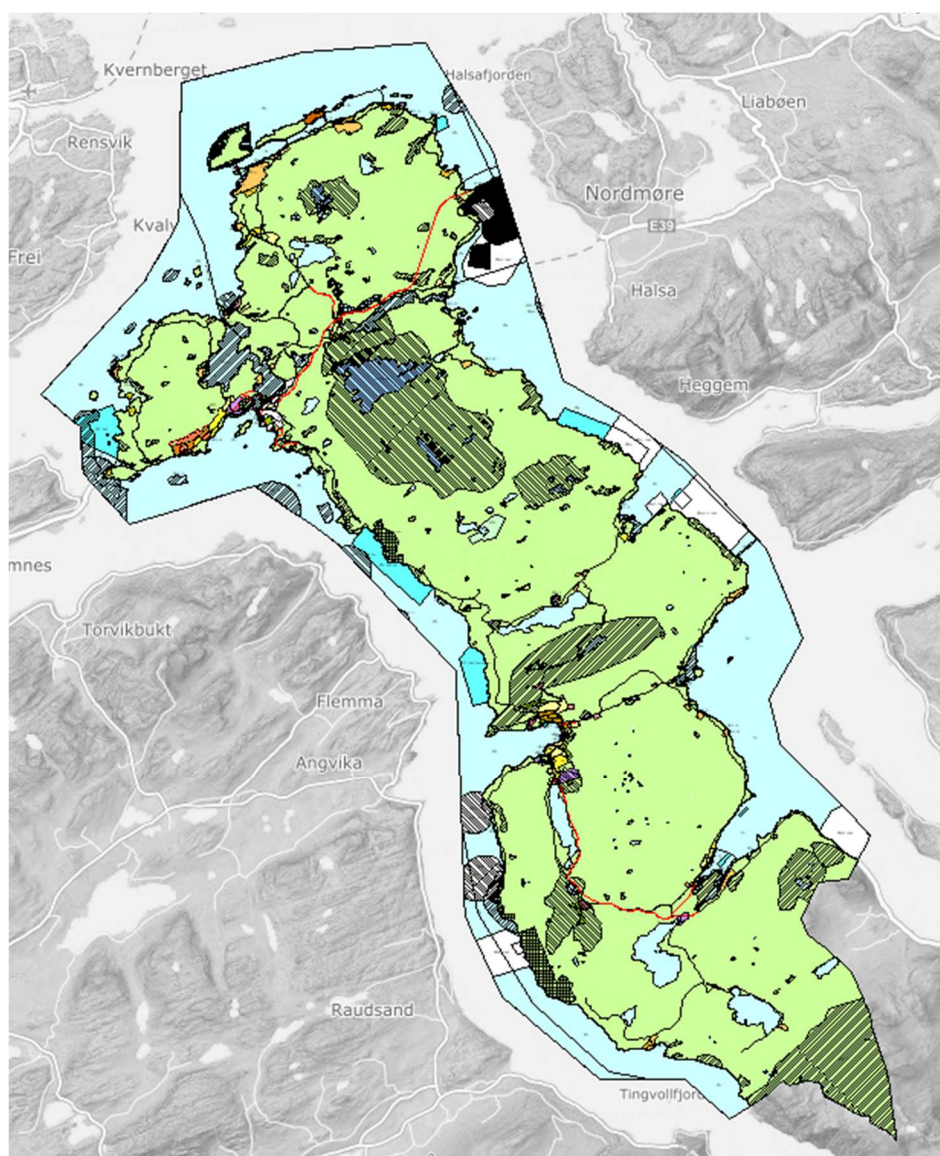
Medvirkning

Tingvoll kommune ønsker å lage en workshop som har som mål å skape debatt og medvirkning om de store linjene i Tingvoll kommunes arealutnyttelse. Tema for en slik workshop vil være, areal til aktivitetsområder/tiltak, areal til boliger og fritidsboliger med tilhørende infrastruktur, næringsområder og sentrumsfunksjoner. Workshopen har til formål å involvere besluttende organ (kommunestyret), rådgivende organ som ungdomsrådet, eldrerådet og organisasjoner og grupperinger med stor betydning for arealbruken i Tingvoll.

Aktiviteter og fremdrift

Planprogram og oppstart av planarbeid	Fremdrift
Formannskapet: Behandling av utlegging av planprogram til høring og offentlig ettersyn. Varsel om oppstart av planarbeidet.	5. februar 2025
Kommunestyret: Vedtak om utlegging av planprogram til høring og offentlig ettersyn. Varsel om oppstart av planarbeidet.	12. februar 2025
Høring og offentlig ettersyn av planprogram i 6 uker. Høringsfrist for planprogrammet.	4. april 2025
Fastsettelse av planprogram formannskapet. Vurdering av merknadene og utarbeidelse av saksframlegg Formannskapet: Behandling av merknader med innstilling til kommunestyret	13. mai 2025
Kommunestyret: Fastsettelse av planprogram	21. mai 2025
Utredninger og utarbeidelse av planforslag	

Det åpnes for forslag til endret arealbruk.	Mai - september 2025
Arbeidsgruppa utarbeider forslag til planbeskrivelse med KU og ROS, plankart, bestemmelser.	September 2025– januar 2026
Workshop for kommunestyret, ungdomsrådet, eldrerådet, organisasjoner og grupperinger med stor betydning for arealbruken i Tingvoll. Folkemøter med tematisk eller geografisk avgrensing, eventuell digital løsning. Bruk av sosiale media til kommunikasjon med innbyggerne.	Oktober – november 2025
Regionalt planforum, jf. pbl § 5-3. Diskusjon og avklaringer med regionale myndigheter.	Januar 2026
Planforslag til høring og offentlig ettersyn	
Planforslag til behandling i kommunens råd og utvalg; eldreråd, ungdomsråd, utviklingsutvalget, helse- og omsorgsutvalget og oppvekst- og kulturutvalget.	Februar - mars 2026
Formannskapet: 1. gangs behandling av planforslaget med innstilling til kommunestyret om utlegging av planforslaget til høring og offentlig ettersyn.	Mars 2026
Kommunestyret: 1. gangs behandling av planforslag, utlegging av planforslaget til høring og offentlig ettersyn.	April 2026
Høring og offentlig ettersyn av planforslaget i min. 6 uker.	Høringsfrist juni 2026
Behandling av merknader	
Kommunedirektøren: Vurdering av merknadene og utarbeidelse av saksframlegg. Formannskapet: Behandling av merknadene med innstilling til kommunestyret	Juni/juli 2026
Vedtak av planen	
Kommunestyret	Høsten 2026

3. Gjeldende kommuneplan for Tingvoll, land- og sjøområdene.